

Legger Rijkswaterstaatswerken Waterwet

Systeembeschrijving

Naam: Amsterdam-Rijnkanaal

Watersysteemcode: ARK1, ARK2, ARK3, ARK4

Rijkswaterstaat-dienst: Midden-Nederland

Aangrenzende leggers:

Er zijn langs het oppervlaktewaterlichaam leggers van primaire waterkeringen van Rijkswaterstaat van belang en leggers van regionale waterkeringen en oppervlaktewater in beheer bij andere water(kering)beheerders.

Andere beheerders:

Op verschillende locaties langs het oppervlaktewaterlichaam kunnen onder andere oevers, zijwateren, havens en eventueel aanwezige voorlanden door derden worden beheerd.

Ligging en functies:

Het Amsterdam-Rijnkanaal heeft een lengte van 72,5 km en breedte variërend tussen 44 en 160 m. Het kanaal vormt samen met het Noordzeekanaal de verbinding tussen de Waal bij Tiel en Noordzee bij IJmuiden via Amsterdam. In het Amsterdam-Rijnkanaal wordt een onderscheid gemaakt tussen het Betuwepand (12 km) ten zuiden van de Lek van Ravenswaay tot Tiel en het deel ten noorden van de Lek (60,5 km).

Het Amsterdam-Rijnkanaal staat in open verbinding met het afgesloten IJ.

De maatgevende functie van het Amsterdam-Rijnkanaal is de scheepvaart. Het Amsterdam-Rijnkanaal maakt onderdeel uit van de scheepvaartverbinding tussen de Noordzee en het achterland. Het Amsterdam-Rijnkanaal is aangemerkt als een van de hoofdtransportassen van Nederland. Naast scheepvaart speelt het Amsterdam-Rijnkanaal ook een zeer belangrijke rol bij de waterverdeling en waterafvoer van Midden-Nederland.

In een peilbesluit is het peil van het waterlichaam vastgelegd.

In het Nationaal Waterplan (2009) en het beheer- en ontwikkelplan Rijkswateren (2009) zijn specifieke functies toegekend aan het waterlichaam. Deze zijn onderverdeeld in basisfuncties (veiligheid, voldoende water en schoon en ecologisch gezond water), scheepvaart en overige gebruiksfuncties.

Algemeen:

Langs regionale keringen, kanalen en kunstwerken kunnen sloten en watergangen aanwezig zijn voor de afvoer van kwelwater uit het oppervlaktewaterlichaam. Deze sloten en watergangen kunnen in beheer van Rijkswaterstaat zijn.

Kunstwerken:

In het oppervlaktewaterlichaam zijn 9 grote schutsluizen in beheer bij Rijkswaterstaat aanwezig. De Prinses Irenesluis, Prins Bernardsluis, Prinses Marijkesluis en Prinses Beatrixsluis hebben ieder 2 sluiscolken. Sluiscomplex Zeeburg bestaat uit een voormalige schutsluis. Dit sluiscomplex is niet meer in gebruik en is al deels ontmateld. In de nabije toekomst zal deze geheel worden ontmanteld. Dit houdt in dat het sluiseiland wordt verwijderd (gereed 2014), de vaarweg wordt verlegd en verbreed (gereed 2014) de waterkering wordt aangepast (west 2014 / oost 2015) en natuurvriendelijke oevers worden aangelegd (gereed 2015). Het project is naar verwachting in september 2015 in zijn geheel afgerond. Bij de eerstvolgende herziening van de legger zal de gewijzigde situatie worden opgenomen.

Er zijn 2 gemalen in beheer bij Rijkswaterstaat. Dit zijn Gemaal Ravenswaay en het Vleutense Wetering Gemaal. Verder zijn er 1 keerschuiif en 1 inlaatwerk in beheer bij Rijkswaterstaat, de keerschuiif Ravenswaay en het inlaatwerk Nigtevecht. In het Amsterdam-Rijnkanaal is ook de Plofsluis aanwezig, dit is een kunstwerk wat in het verleden het doel had om in tijden van oorlog het kanaal te kunnen stremmen. In de huidige situatie functioneert dit kunstwerk niet meer als zodanig.

In de sloten langs het Amsterdam-Rijnkanaal zijn op diverse plaatsen stuwtjes in beheer bij waterschappen gelegen, deze zijn niet uitputtend op de bovenaanzichten aangegeven.

In het gedeelte van de oostelijke kanaaldijk wat in de legger wordt gedefinieerd als regionale kering zijn ook een aantal kunstwerken gelegen die in beheer zijn bij Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht. In gezamenlijkheid met het Hoogheemraadschap is geconstateerd dat de sluisdeuren in deze kunstwerken geen kerende functie hebben.

Genormeerde/huidige situatie:

In de legger staan waterstaatsobjecten weergegeven zoals ze qua ligging, afmeting, vorm en constructie moeten zijn, hetzij genormeerd vanuit regelgeving en richtlijnen (vaarwegen), hetzij vanuit de vereiste functionaliteit in het aangelegd ontwerp (kunstwerken, verdedigde/verticale oevers, kribben en stroomgeleidingsobjecten). Instandhouding in die vorm is daarbij het doel. Natuurvriendelijke oevers kennen een zekere natuurlijke morfologische dynamiek en ontwikkeling. De ligging van deze gebieden is wel aangeduid, maar de vorm is niet exact vastgelegd. Periodiek vindt inspectie en evaluatie plaats om te toetsen of deze ontwikkelingen geen consequenties heeft voor de hoogwaterveiligheid.

Voor de regionale keringen wordt de huidige situatie weergegeven met als doel deze minimaal in stand te houden, omdat het traject van vaststellen en normeren van de regionale keringen nog niet is afgerond. Niet alle keringen (naast de primaire keringen langs het Amsterdam-Rijnkanaal) worden in de legger aangeduid als regionale kering. Dit geldt alleen voor de Oostkanaaldijk van km 5,3 tot 31,5 en de keringen tussen de Prinses Marijkesluis en de Prins Bernardsluis in het Betuwepand. Voor de overige keringen geldt dat deze niet worden benoemd als regionale kering, aangezien het achterland daar hoger gelegen is dan het kanaalpeil.